

փրկուելու յոյսով :

Միւս կողմէ բնական պատուհասը՝ սովորաբար փառք իր սեւ վերաբերուն տարածնց արդէն հաբուածեալ եւ փք ճացած հայ ազգաբնակչութեան զինքն Միթէ՝ չէր բաւեր աշխարհի մեծապանծ բռնակալին կարմիր վերաբերուն :

Եւ վերջապէս մի առ մի նկարագրելու համար այս ոչնչացած տարիքն արտադրած զանազան փոփոխութիւնները, արդէն անսահման հասարակական նիւթ եղած պիտի ըլլան :

Անդրադառնանք մեր կազմակերպական գործունէութեան շուրջը, թէ ինչ ըրինք եւ ինչ ընելու վրայ ենք ազատագրական գործին յարատեւութեան համար :

Մի քանի խօսք արդէն կը բաւեն հասկնալու համար մեր գործելակերպը իրաւի կամ անիրաւի տէրօրներ արձակուեցան եղբայրասպան անարգ ու քսամիւսի գրութեանը :

Միակ ուրախութիւն պարագան երկու կուսակցութեան ի մի համերաշխիւն եղանակով :

Մեր մղած հոգ ազոյն պայքարը ինքնին սուրբ եւ նուիրական է, ասոր լաւ համոզուած ենք, որովհետեւ արեւելքի ծով երկիր մը իր դարաւոր քունէն սթափեցնելով ձգտած ենք վերածել բողոքող աշխարհի մը :

Այստեղ ցաւալի պարագան միայն մեր հայերուս հզակուն անմիաբանութիւնն եւ մէկմէկ չհասկնալն է, որով որ լորտիքն անել ճամբաները կը դիմենք դէպք կողմնակի արտօնող դէպք քայքայման անդունդը :

Այս գործելակերպի սխալներով ուր որ ալ գտնուինք նոյն միջավայրին մէջ համակրութիւն չըլլանելու զատ, պիտի տուենք եւ պիտի անարգուինք օտարներէն եւ անգամ մըն ալ կրկնել պիտի տանք թէ «Հայը ազգ մը կադ մեկու տաղաքը չունի երբէք» :

Սա նոր տարին իցիւ թէ, սուր յիշողութիւններ արթնցնէ մեր կործանարար տակտիկայի անցեալի նկատմամբ, որպէս ի միաբանական գերագոյն ուժերով կարենայինք դարմանել խորաւոր մէլքերն ու փութաւոր մը ըլլալու դատապարտուած կը նկատուի այլ եւս :

Թողունք պահիկ մը կուսակցաբանութիւնները, փոխանակ իրարու դէմ զինուելու իրար յօշոտելու, անմիջական դարմաններ խորհինք կարմիր Բռնակալին, արհեստագործ դատակները խորտակելու եւ սեր քարուքանդ եղած սեւ հայրենիքը պայտպանելու :

Ա՛լ կը բաւէ, թո՛ղ մեր անխոհեմ

մութիւնները եւ եղեռնագործութիւնները մեզի գործնական դասեր ըլլան, որովհետեւ հայութիւնը մեր վերջալոյսն սի նուազումներուն շատ մօտիկ կը գտնուի :

Մեր վերածնութեան պատմութեան զրուագներուն մէջ լոկ արիւնոտ եւ անարգալից տարի մը եւս աւելցուց 1907 տարեշրջանը :

Վահագն—Արա
ձօպրիչ 26 դեկ.

ՀԱՆՐԱՊԵՏ ԽՈՒՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հայկ. 2 նոյեմբեր
Կիրիլիոյ կացութիւնը համայնքն է Հայաստանի եւ Թուրքիոյ ուրիշ մէկ քանի մասեւե կացութեան : Արհեստական սովը, տուրքերու հաւաքումը երկրորդ թշուառութեան դատապարտած է :

Երբ ժողովուրդին մէկ մասը վերահասու եղաւ կացութեան, զինուեցաւ բողոքելու համար : Ահա այսպէս հոկտեմբեր 29ին չփոթութիւնը եւ յուզումը տիրեց Հայկ. մէջ : Քաղաքը բողոքովին անդուխտ էր, չկար ապահովութիւն ոչ կեանքի եւ ոչ ինչքի : Խանութները, խաները, սրճարանները ու ճաշարանները գոցուած էին : Կիրակի առաւօտ արշալոյսին, Պէրուի գաղտնի կառաւորներ մեկնելէ առաջ, երկու հարիւր ժամանակահատիկ խուսափելով ցորենով լեցուն վազոններուն վրայ, պարկերը ճեղքելով սուրբով եւ սկսան գետին թափել ցորենը : Ուրիշներ ալ գործնք վարկերու մէջ լեցնելով, կը տանէին իրենց թաղը : Ասոնց եւ երկօթի դիր պաշտօնեաներուն մօտեւ կուր մըն է ծագեցաւ : Այս միջոցին երեք հարիւրէ աւելի կիւնք ուղղուեցան դէպք կուսակալ Նազըմ բաշայի տունը, պատուհանները քարկոծեցին :

Կիւնքու ալս գրգռութեան ի տես, ոչ օտարականութիւն, ոչ ժամանաւորները կուգէին միջամտել : Ստոյգութիւնը զսպելու համար, Պէրուի փոշային զինուեցաւ, որպէս զի սա հաճի զինուորները զրկել, բայց անկալ բնաւ կարեւորութիւն չը տուաւ իրեն եղած դիմումներուն : Դէպքերը տեսնեցին միջոց մամը 2ը, ամբարը հետգհետէ մեծցաւ, սկսաւ կողոպտել ցորենի մեծ վաճառականները :

Դրամարկը մը (գտաւ) խորտակեցին եւ մէջը գտնուած 300 իրան յափշտա-

կուեցաւ : Յետոյ ամբարը դարձաւ զինուորներուն, գլխաւորներուն եւ օտարականներուն վրայ : Ոտարականներէն շատեր վերաբերուեցան : Վերջապէս ժամը 5ի ատենները, զօրքը միջամտեց ամբարը ցրուելու համար, բայց ասիկա ընդդիմացաւ ու յաջողեցաւ զինուորները ետ մղել մինչեւ Բաքու, Ֆառս :

Այս կուռնի մէջ շատ մը վերաւորներ եւ 5 սպաննուածներ ինկան : Ամբարը ջանաց Սուլթանի սգարակները մտնել, բայց ի զուր : Վերջապէս կուսակալը, Պէրուի փաշան եւ ուրիշ պաշտօնեաներ զինուորներուն ընկերակցութեամբ փորձեցին յուսահատական ջանքով մը վերջ մը տալ գործին : Սակայն այս անգամ ամբարը ա՛լ աւելի զրգռուած՝ ետ մղեց յարձակումը ու կուսակալին գնդը ու յայտարարեց թէ անթէ Պէրուի փաշան չըլլար մենք լեզք կտոր կտոր պիտի ընէինք չունի մը նման, բայց լեզ կը խնայենք, գնա Պէրուի փաշային համար աղօթելու : Յաջողութեամբ ցորեններուն արժէքը 80000 իրանի կը հասնի : Նաեւ ուրիշ վաճառներուն գումարը 90000 իրան կը հաշուի : Ամբարը զօրքերուն վրայ իր յաղթանակը տանելէ յետոյ, կողոպտեց լուսամտափոխներն (սարաֆ) : Մինչեւ նոյն ատեն քանի մը հայեր ալ սպաննուեցան :

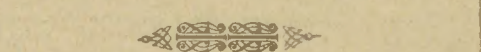
Իտալիոյ եւ Անգլիոյ հիւպատոսները կուսակալին միջամտելով, պահանջեցին որ կարգը ու խաղաղութիւնը վերահաստատէ քաղաքին մէջ : Կուսակալը պատասխանեց թէ զինուորներ չունէր այս բանը ընելու համար : Կառավարիչը չըլլակայքէն զինուորներ ուղղեց, բայց այն տեղերն ալ զօրքի պակաս կար խռովութեանց պատճառաւ :

Բո Սուլթան

ԹԱՏՐՈՆ ՍԱԷՏԻՆԵՆԻՅԷ

Տիար Ե. Տիկ. Յակոբեանի խումբը քաղաքս ժամանած ըլլալով, այս երեկոյ պիտի ներկայացնէ

ԿՈՅՐ ՍՊԱՐԱՊԵՏԸ
Բարոյալից թատերգութիւն
5 արարուած
Կեղիւ ԽԱՐԵԽԻԼԸ
Ղաւեշտախաղ 2 արար

— Ո՛ր գաղիւ մարդ, ի՞նչ ըրիր զէնքերը :

— Հին են, տուի անոնց պատասխանեց Սեւակապետը խոպուտ չնշտով մը :

Յետոյ աւելցուց ցած ձայնով մը :
— Տեսա՞ք, էֆէնտիս չըսի թէ սա լեռներու մէջ ճամբորդելը մահու եւ կենաց խնդիր մըն է, ահա ասանկ աւազակներու ձեռքը կ'իյնանք :

Հարկաւորեալ լուր մարմնով կը զոգար եւ կը կարծէր թէ լեռը ըրէր օտարներուն տակ : Բառ մը ճիշդ մը հանելու կարողութիւն չունէր : Ան կը զարմանար Շէյխին վրայ որ ամենեւին հոգ չէր բեր ասանկ գրի վիճակի մը մասնաւորութիւն :

— Հիմակ ինչպէս պիտի աղաատուինք ան ըսէք, թոթովեց թէ զէնք էֆէնտիս :
— Նայինք ալ Ոստոմոյ միւսը վիճակին, նկատել տուաւ Սեւակապետը :

— Այդ պահուն խումբին պահակնե-

Պ Ա Ր Ս Կ Ա Ս Տ Ա Ն

Ժողովուրդին Յաղապետը

Մէճլիսը (Երեսփ. Ժողով) Թէրաքի մէջ գտնուող օտար պետութեանց ներկայացուցիչներուն զրկած է մանիֆէստ մը, որ մէ (Թալմաշ) թղթակիցը հետեւեալ քաղաքաձեւերը կընէ :

Երբ պարսկական կայսրութեան գործերը անուսալի դրութեան մը ընկան, — ասվում է այնտեղ, — ժողովուրդը տեսաւ, որ իր միակ յոյս սահմանադրական կառավարութիւնն էր, ներքէն Հանգուցալ Շահը սահմանադրութիւն չնորհեց : Պարսկաստանին, ներկայ պահակալը հատուածեց նրա՞նք երգումով :

Բայց այն մարդիկ, որոնք բռնակալական կառավարութեան ձեռք ժամանակ սովորել են կեղեքել ժողովուրդին, խորհեցին մեր երիտասարդ միապետին համոզելով նրան որ սահմանադրութիւն է այն բոլոր զօտարութիւններին պատճառը, որոնց մէջ գտնվում է ներկայումս մեր հայրենիքը :

Ժողովուրդը երբէք ինքը չի խախտ խաղաղութիւնը, բայց նա մինչեւ արեւան վերջին կաթիլը կը պաշտպան այն բոլոր ազատութիւնները, որ դէմ դաւեր են լարում մեր կառավարութեան յետադիմական անդամները : Նա կը կոչուէր իր միակ ու վերջն յոյս համար՝ Սահմանադրութեան համար :

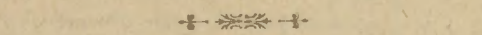
Ներկայ մանիֆէստով պարսկական ժողովուրդի ներկայացուցիչները անգի, կացնում են ի գիտութիւն բոլոր օտար պետութիւններին զեպանութիւններին եւ անհասարակ Թէհրանում ապրող բոլոր օտարներին իրենք իրենք օտարներ կրայինք իրենք : Կան զրոյթեան մասին եւ յայտարարում են որ Պարսկաստանի սիպահի խախտել է այն զայնպիսիք որ ներքէն է իր ժողովուրդի հետ :

Պարսիկ ժողովուրդը զիմում է ալ խառն բոլոր ազգերին, հաւատացել ինքնով որ այդ ազգերը կարտայատեն իրանց բարեկամական զղոյթ մունքները Պարսկաստանի 10 միլիոն ազգաբնակչութեանը եւ թոյլ չեն տա չարամիտ մարդկանց օտնատակ տալու այդ ազգաբնակչութեան սրբազան Իրանէնքները :

Ա. ՇԻՏԱՆԵԱՆ

120

Ա. ՄԱՅԱԿԱՊԵՏԸ

ՄԱՍՆ ՀԻՐԵՐՈՐԴ

ԱՌԱՋԱՆԱՊԵՏԸ

(Շար. նախորդ քիւն)

— Անթիպապէս մէկգի նետեց վրայէն Շէյխի յատուկ վերաբերուն, հանեց զինքն քոյող ու իր լեռնային տարազը հագնելով՝ սուրբ ձեռքը մօտեցաւ արանետին էն նեղ անցքին մէջ սպասող երեք անձներուն : Ու թուրքերէն լեզուով մը՝

— Ո՛վ էք դուք, ո՞ր կերթայիք հարցոց Սեւակապետը ձայնը բոլոր վէն կեղծելով :

— Մեր Շէյխին տունը կեթմայինք, գողգող Թէվֆիք էֆէնտի :

— Ո՛ր է ձեր Շէյխը :

— Մեր զէնքերը տունը անոր ձեգի յանձնելու համար, եթէ չէք հաւատարմաւոր ձեր ձեր ասիկա է :

— Մեզի զէնքեր յանձնող մը չեղաւ : Ուրեմն եկէք ետեւէս, հիմակ ուր որ է այդ Շէյխը մէջտեղ կ'ընէ :

Թէվֆիք էֆէնտի ու եափէրները ձիւն վար իջնելով հետեւեցան Սեւակապետին, որ մինչեւ խումբին կեցած վայրը տարաւ զանոնք :

Եւ որովհետեւ լուսնական ծաթելու մօտ էր, Սեւակապետը հրամայեց որ կանանչ խոտերուն վրայ նստին իր մեծ արեւի հիւրերը : Անոնք նստեցան իսկ ինքը գնաց Շէյխը գտնելու : Քիչ յետոյ դարձաւ տոթի տարազի ստաւ վրան ու վերադարձաւ : Հարկ բապետը լուսնի նորածագ լուսով նայեցաւ եւ կող Շէյխին վրայ ու բարկանալով ըսաւ .

որ ինչպէս կերեւայ քիչ մը զրտմը
չափազանց կը սիրէ : Ինչ ցիկանու-
թիւն : Չէ՞ որ արդէն ընդունուած
ծրագրին համաձայն աշակերտները կիմ
նագիւ պիտի ընդունուէին : Ձանոնք
կրկին անգամ պատրաստելը ինչ պի-
տի ըլլայ եղեր : Եթէ արդեն թէ Բ.
Գ. դասներուն համար ուզէ պարտնը
աշակերտները պատրաստել : Բայց ինչ
տեսակ Մանկավարժութիւն է այս : Ե-
թէ աշակերտ մը կրնայ իր գասերէն
գատ Բ. Կ. դասներուն համար ալ
պատրաստուելու ժամանակ ունենալ ,
ուրեմի ինչու ամբողջ Դասարանին
համար միեւնոյն կարգադրութիւն չըլ-
լար հոգաբարձութենէն :

Նոյն

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԻՒՐԻՔԻԱ

Մաքէթոնիատա իսլահատ իճ-
րա իտէն էվրոպալը մէմուրլամըն
մաաշլարընը թիւրք մալիյէ սան
տըղընտան տողոտան էտէմէք
իչինը Պապը Ալինին էլիւլէրինէ
էվլէլէրիւն կէսնտէրտիկի թալի
մաթ իւզրէ , շալըշմաը՝ Սթան-
պուլտաքի տիւլումաթ տաիւրէլ-
րինտէ պիհուտա վէ ֆայիտէսի
կէօրիւնիյօր : Տիւլումաթլար ան-
լաթտըլար Պապի Ալիյէ օ, Եօլտա
պիւր թէտպիւրին Թիւրքիայա մու-
խաթարալը օլաճաղընը , զիրա
Մաքէթոնիա էհալիսի զանն ի-
տէճէք քի էվրոպա քէնտիսինի
հիւզ իսթիւնէ պըրազմըլ : Փա-
զաթ Պապը Ալի գանմաուը :

— Էվլէլէրի կիւն սուտուր իտէն
պիւր իրատէ իւզրէ , Պապը Ալի
պիւրտիտի Հապէշիտան հէյէթի
մուրախաստընա քի՝ Սուրէտաա
Եախօթ Երուսաղէմտէ մէզհէպէ
տայիւր պիւթիւն թէքիլիլէրի
գաթիլէն ըհատ օլունմուշ տըր :

ՃԱՌՈՆ ՎԷ Մ. ԱՄԵՐԻԿԱ

Մոնիարէպէ գորգուշը

Խալլը միւտտէթտէն պէրու
քիւլիլիլէթի ճաբոն իշճիլէրին
պէրաթ թիւրքէթ լիմերիկայա
հիճրէթ իթմէլէրինտէն տօլալը
իքի տէվլէթ պէյնիտէ իսթի-
լաֆաթ վար տրի Ամերիկալլար
ճաբոն իշճիլէրինի իչէրի գապուլ
իթմէլէք էֆքեարընտա օլուպ,
անլէրէ գարըն պիւր թազըմ կիւճ-
իւլիլէր չըգարըյօրլար բուր ճա-
բոն տէվլէթի քէնտի թապաա-
լարընա տիկէր միլլէթլէր տէրէ-
ճէսինտէ Ամերիկատա սէրպէսթ-
լիք վէրիլէսինի իտտա իթմէ-
տէ տիւր Պու պապտա Վաշինկ-
թօն վէ Թօքիօ գապիլէրի պէյ
նիտէ ուզուն միւզէքէրէլէր վէ
միւճաաէլէլէր՝ ճէրէան իթտի
ժադաթ շու սըրա մէսէլէ կէր-
կին պիւր հալ քէսպ իթմիշ տիւր

Պիւր գաշ հաթիթա ճիւղապտէմ
Ամերիկա՝ ճաբոնլը մուհաճիլէր
իչինը պիւր թազըմ շարթլար
թէքիլիլ իթտի ճաբոն տէվլէթի
պու շարթլարըն պիւր գըսմընը

գապուլ վէ աիկէրլէրինի ըհատ
իթմիշ տիւր վէ աշնը վազըթտա
ճաբոնիանըն վիւքէլա ըհիսի
Թօքիօտա պիւր նութ գիւրտը ի-
լէ Ամերիկայա վէ գըսմէն էվրօ-
բայա թէհտիտ կէսթէրտի վէ
պուլտան մաատա էլիլիլի կէրի
չաղըրտըլ էլիլիլի կիթմէսի հէր
նէ գաատար մէզքիւր մէսէլէտէն
տօլալը իթտիկի մուխապէրաթըն
իյղահաթիւնը վէրմէք իչին տէ-
նիլիյօր իտէտէ, տիկէր թաարաֆ-
տան Բուսիայա Եաբտըղը կիպի
Ամերիկալլը տախի աբանսըղա կէ-
թիւրի տէյիւ շիւքէն օլունիյօր

Մ. Ամերիկա հիւքիւմէթի ճա-
բոնա Եազըն պուլընան քէնտի
միւսթէմէգաթընը վէ մէվլը-
լարընը իթիլիլի հալ մուհաֆա-
զա իտէպիլմէք մազսէտի խաֆի-
յէսի իլէ տոնանմալարընը օլ
թաարաֆլարա կիթմէք իչին Եօ-
լա չըգարմըլ տըր : Նիհայէթ պու
կիւն մէզքիւր իքի մուաղղամ
տէվլէթլէր պէյնիտէ մուհաթէ-
պէ աշլմազ գօրգուշը վար տըր
ֆազաթ շիմտիլիլ ըհամէն իքի
թաարաֆ տախի տօթլըղը պօզ-
մաւազ նիգէապը ալթընտա հա-
րէքէթլէրինի վէ գօրգուշարընը
կիլէմէք իսթէյօրլար :

ԱՃԷՄԻՍՏԱՆ

Մէճիլիս վէ մէպուսլարա գար-
չը սիլահ իսթիլալ իտէնլէր վէ
թօքհանէ մէյաանընտա գըրկըն
իճրա իտէնլէր՝ Մէճիլիս մէպու-
սանըն թալէպի իւզրէ , աղըր ճէ
զալարա մահէիւմ օլտուլար :
պուլարըն պիւր գըսմը սօբալար
իլէ տէօիլլալի , Էվլէլէրի կիւնէ
գաատար մէճիլիս մուհաֆազա-
սընա աշիա օլան գուլլէլէ տօքէ-
րիյէ Մէճիլիս ապիլիլէրինի հըֆա
իտէր իտի , շիմտի չէքիլալի :

Շահ վէ մէճիլիս պէյնիտէ գա-
րարկիւր օլան շարթլարը հալի
մուզալլէլէնամէ իքի թաարաֆ
տան իմզաշանտը :

ԲՈՒՍԻԱ

Մօպուա վալիսինի ֆայթօնը-
նա պօպա աթմըլ օլան գաատըն
աաթի պիւր քիմէ օլմալուպ , Բը-
րէնտէս Մէշէրիկալլարըլ : Պու ա-
սըլլատէ գաատըն պիւր վազըթտան
պէրու խանէսինտէն զալպ օլմալ
ըտի , իտաւա մահէիւմ օլտու :

— Բարիտէ իքի բուս գըզլար
թէլէթի նէֆա իթտիլէր Պուլար
իսթիլալ գօթիլէսինէ աղա օ
լուպ : Էհէմմիլէթի պիւր տէրօր
իճրա իթմէք իչին՝ գօթիլէրին
էմիլիլէթ իթմէթիլի սէպէպլէ
քէնտիլէրինի Եօլտիւրմիլլէր :

— Իշպու 1907 թէնէնին մահ-
սուլաթը աղ օլտըղը սէպէպլէ
ֆազիւր գալմըլ օլան պիւր գըսմ
էհալիլէ Եաբտըմ իթմէք իչին
Տոււա 15 միլիոն բուպիլի իանէ
թախսիս իթտի Պու ճէսիմ մէպ-
լաղտան Երեւան վիլայէթինէ
121000 բուպիլի վէրիլէճէք : Տա-

զիտան էյալէթինէ իսէ 400000
բուպիլի թախսիս օլունմուշ տըր :
— Հիւքիւմէթտէն Եաբտըմ գա-
պուլ իտէն կազէթալարա իշպու
1907 թէնէսինտէ խալիլէտէն
1,100,000 բուպիլի վէրիլմիշ տիւր :

Պազուտա «Պաթու» գահ-
վէսինտէ բօլիսա Եօլաւա իտէր
իքէն 40 քիշի տախի թէվլըթի
օլունմուշ : Պուլարտան տէրօ
րիսթ Ռուբէն Պետրոսեանը բօ-
լիս մէմուրլարը թանըյարազ,
անը զապիլիլէ տաիլէսինէ կէօ-
թիւրի իքէն գաշմազ իսթէր
ֆազաթ բօլիս արգասընտան ա-
թէլ իտէր վէ Եօլտիւրիւր անը :

ՄԻԻԹԵՆԷՎՎԻԷ

Պիւրլիստէ բօլիս էվլէլէրի կիւն
17 բուս իսթիլալընը թուլտու :
պուլար պիւր խանէտէ թուլտու
սըլար : Իւզէրլէրինտէն պուլը-
նան քեաղըրտարտան անլալը
մըլ քի՝ օնլար Բէթրապուրկտա
մէրքէլի օլան իսթիլալը գօթի-
լէսինէ մէսուպ ըմըլար :

Ալմանիա հիւքիւմէթի Բուսիա
յա խօշ կէօրիւմէք իչին , պու
իսթիլալըլար անարշիսթ իսթի
թադարազ Բուսիայա թէսիլմ ի-
տէճէք կէօրիւնիյօր :

— Ֆիլիլիս տալարընըն մէր-
քէլի օլան վէթու աաաընտա
կաթուիլիլէր պիւր բօթէստան
քիլիսէսինի վալիլէրինի վէպիւր
թազըմ բօթէսթանլար Եազ-
մըլար :

Հէր նէ գաատար թաաապտան
իլէրի կէլմիշ օլաաաա՝ միւճրիմ-
լէրին ճէզալմիւսաաղը շիւրհէսիլ
տիւր :

— Մարքէա Ֆրանտա նէ-
զարէթի ալթընտա թէշքիլաթ
Եաբըլմայա պաշլմըլ տըր :

Պազը գապիլէ ըհիսիլէրի պուլ-
տան տօլալը Մարօք Սուլթանը-
նա շիքայէթ իթտիլէր իտէտէ
Սուլթան անլէրին շիքայէթինի
րէտտ իթտի :

— Սերպիա գըրալընըն Բրէնս
կէօրիլի մալտտըմը , Եանի վէլի-
տաաը , պուլտան էվլէլ տախի
պազը միւնասիպէթիլի հալլէրտէ
պուլընտըղը կիպի , կէլլէլէրտէ
պիւր գաշ իշճիլէ սէօյլի շ վէ
տէօյիլիլ սլմալլէ , սփուլլիս
տա (Երիտիլ , ժողով) մէպուսլար
վիւքէլա ըհիսի Մ. Պաշիլէ չէ-

տիտ շիքայէթլէր իթտիլէր վէ
իշճիլէրէ թարղիլէ վէրիլմէսինի
իտաաա էլլէտիլէր : Պիւր վէլի-
անտըն շիլսար մուսթէլէ օլունա-
մազ իտէտէ , անը վէլիսալըգ-
տան տիւլիւրմէք իչին մէսիլէ
աշլմըլ տըր :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԻ

ՉԱԽԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ			
Վալիս	100 քիւ	19/21.19	
Արապա	57-62 լիպ.	12-50/16	
ԱՌԲԱ			
Վալիս	100 քիւ	15. -16.	
Արապա	45-52 լիպ.	8.20-9.20	
Ենիլիւս արապա	33-36 լիպ.	5.60- 6.	
»	100 քիւ	13-13 50.	
ՉԱՎՏԱՐ արապա	52-57 լիպ.	9- 10.	
ՉԱՍՈՒՎԵՍ	100 քիւ	18. -18.50	
ՏԱՐԸ արապա		8. -8. 50	
ԲՈՂՈՂ արապա	55-60 լիպ.	18.-19	
ՄԻՍԻՐ		9 30/10	
Կիւնտէ վալիս	4-5	վէ 30-40	
արապա կէլմէքտէ.	վալիս մուսթէլ		
լէսի նաթօլիս	20 քիւ.	արապա մու- սթէլէսի քէլա նաթօլիս 20.	
ՊԱԳԱՆԻՑԻ			
Վարնա բնապտընտա պազալլէթ			
մալլէրին պու կիւնքի ֆիլալլը.	»	թու	
Ֆրանք իլէ :			
ԳԱՂԷ		2.05 - 2.20	
Շէլիլի նէմէ		88	
Շէլիլի քէսմէ	սանտըգ	44.50	
Բիւրիւն ճէսօվա շուլալը		45.50	
»	Ֆիլիպէ	44.50	
»	Ինկիլիլ	36	
Բիլգօ	»	49.	
ՎԱՂ Սանտըղը		10.63	
Չէթիլի Եաղը քիւ		1.25- 1.35	
ԳՈՒՐՈՒ Իւլլիւ		80.75	
Եուսթիլա	100	աաթի 6.50.90	

ԱՂԴ

Կր փնտուր հայաղի մաշ մը իբր
սպասաւոր քիլիլի տան մէջ, 15—20
տարեկան ըլլալ : Բարի վարք եւ պար-
կնշտութիւնը հաստատող յանձնարա-
րական կամ վկայական անհրաժեշտ է :
Ամսական 25 ֆր. սոսունդ եւ բնակա-
րան Փափաքողը զիմն առ տօքթ
Թազըրեան Սօֆիա :

Ս. ԽՈՒՆ ԴՐՈՒՄԵՐ

ԹԻՒՂԱՐՏ / Ա. հատոր (163 էջ) 1 ֆր.
» Բ. » [433 էջ] 2 ֆր.
ՆԱԲ ԵՐԿԱՐԱՆ կամ ՄԻՍՈՒՆԷ
ՀԱՅԿԱՅԻՆ Երկրորդ անգամ տպագ-
րուած եւ հոխացած. Գին 1 ֆր.
ԵՆՏԱՒ կը պատկերացնէ Պուլկար-
նեան նրոտ ու կաղը ու թուրքերէ
կրած տաապանքը անոնց ազատու-
թենէն առաջ : Գին 50 սանդիւմ
ՀԱՅԻՆԻՔԻ ՈՂԵՐ Պատկեր
մը ճաճկանայտատան իրական կեան-
քէն : Չ'զլեալ գին 1 ֆր.
Այս գիրքը ստանալու համար գիծն
վիւննի «Իրաւունք» ի խմբագ-
րութենէ :

ՏՊԱՐԱՆ «ԻՐԱՒՈՒՆԷ» — ՎԱՌՆԱ

Издатель: Д-ръ М. Торосианъ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՄԱՔՈՒՐ, ԱԺԱՆ ԵՒ ՇՈՒՏ

ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՐ

«Իրաւունք» ի խմբագրութիւնը յանձն կառնէ տպագրական ամէն
տեսակ գործեր :

Հարաւսնկան հրապարակներ, նախապաշտօններ, նախազգներ,
Այցաքարտեր, Յայտարարութիւններ, Հաշտեքողներ, Եւայլն
պատրաստել մեծ խնամքով եւ չափաւոր գներով :

Տպագրական զարգացործերու համար սկսած են հասնիլ նոր եւ
ընտիր տառեր :

Խմբագրութիւնն իր տրամադրութեան տակ ունի նաեւ Պուլկա-
րեան եւ Ֆրանքեթէն գրեր ամէն տեսակներով :

— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ ՓՈՒԹՈՎ ԿԸ ՎԱՍԱՐՈՒՐ —

Իշխան Պօրխի Մեռնդը	18
Իշխան Ֆէրաինանտի Մեռնդը	14
Պուկարիոյ Ազարութիւնը	19
Իշխան Պօրխի անուան տօնը	Մայիս 2
Ս. Բիրիլ-Մէթոն	11
Իշխան Ֆէրաինանտի անուան տօնը	18
Իշխան Դահալալութիւնը	Օգոս. 2

Օ Ր Ա Յ Ո Յ Ց . . Ի Ր Ա Ի Ո Ի Ն Ք Ի

Յունուար 1, 6, 7 և 18:	Փետրուար 2, 14
և 19: Մարտ 25: Ապրիլ 23: Մայիս 2, 11 և	
18: Յունիս 29: Օգոստոս 2, 6, 15: Սեպտեմբ	
բեր 6, 8 և 14: Հոկտեմբեր 26: Նոյեմբեր 8	
և 21: Դեկտեմբեր 6, 25, 26 և 27:	

ՅՈՒՆՈՒԱՐ
1 Բշ. Կաղանդի Պահք: անձրևոտ հողիւր
2 Դշ. »
3 Դշ. »
4 Բշ. »
5 Ուր. Զրազայայց Յայտնիք.
6 Շր. Ս. Մեռնդը.
7 Կր. Սեպտեմբ. Բ. օր Մեռնդ.
8 Բշ. Դ. օր Մեռնդ. հողիւր և անձրև
9 Դշ. Դ. »
10 Դշ. »
11 Բշ. Կաղանդի պարտաւր
12 Ուր. Բ. օր Մեռնդ.
13 Շր. Սեպտեմբ. Կաղանդի Յայտնիք.
14 Կր. »
15 Բշ. Տօն Մեռնդ. Յոգնանու Կարապետ
16 Դշ. Վալա Սեպտեմբ. անձրև
17 Դշ. Պահք
18 Բշ. Կաղանդի, Տրիփոն, Պարտաւր և անձրև
19 Ուր. Պահք
20 Շր.
21 Կր. Վարանիք
22 Բշ.
23 Դշ. Վահան Եղիշէ և անձրև
24 Դշ. Պահք ձիւնով անձրև
25 Բշ. Եղիշէ, Սեպտեմբ. և անձրև
26 Ուր. Պահք
27 Շր. Արեւմտ Կիւրեղ
28 Կր. Վարանիք
29 Բշ. Յունուար, Երեմի Կոյսեր
30 Դշ. Արեւմտիկ
31 Դշ. Պահք: Դիւնաքիւր հողիւր

ՓԵՏՐՈՒԱՐ
1 Բշ. Ազար, Արեւ, Ս. Թ. Նոյ և անձրև
2 Ուր. Պահք
3 Շր. Արեւմտիկ և անձրև
4 Կր. Վարանիք
5 Բշ.
6 Դշ. 12 Մարտի և անձրև
7 Դշ. Պահք: հողիւր և անձրև
8 Բշ. Սեպտեմբ. և անձրև
9 Ուր. Պահք
10 Շր. Սեպտեմբ. և անձրև
11 Կր. Վարանիք
12 Բշ. Պահք
13 Դշ. »
14 Դշ. »
15 Բշ. »
16 Ուր. »
17 Շր. Ս. Սարգիս և Մարտի
18 Կր. Վարանիք
19 Բշ. Արեւմտիկ
20 Դշ. Սեպտեմբ.
21 Դշ. Պահք
22 Բշ. Վահանիք. խառնակ օդ
23 Ուր. Պահք
24 Շր. Իսահակ Պարտաւր
25 Կր. Վարանիք
26 Բշ. Մարտի, Կիւրեղ, Բշ. Կիւրեղ
27 Դշ. Ս. Վահանիք
28 Դշ. Պահք

ՄԱՐՏ
1 Բշ. Ս. Վարանիք 1036 Վարանիք
2 Ուր. Պահք հողիւր և անձրև
3 Շր.
4 Կր. Վարանիք
5 Բշ. Մեռնդը
6 Դշ. »
7 Դշ. »
8 Բշ. »
9 Ուր. »
10 Շր. »
11 Կր. »
12 Բշ. »
13 Դշ. »
14 Դշ. »
15 Բշ. »
16 Ուր. »
17 Շր. »
18 Կր. »
19 Բշ. »
20 Դշ. »
21 Դշ. »
22 Բշ. »
23 Ուր. »
24 Շր. »
25 Կր. »
26 Բշ. »
27 Դշ. »
28 Դշ. »
29 Բշ. »
30 Ուր. »
31 Շր. »

ԱՊՐԻԼ
1 Կր. Պահք
2 Բշ. »
3 Դշ. »
4 Դշ. »
5 Բշ. »
6 Ուր. »
7 Դշ. »
8 Կր. »
9 Բշ. »
10 Դշ. »
11 Դշ. »
12 Բշ. »
13 Ուր. »
14 Շր. »
15 Կր. »
16 Բշ. »
17 Դշ. »
18 Դշ. »
19 Բշ. »
20 Ուր. »
21 Շր. »
22 Կր. »
23 Բշ. »
24 Դշ. »
25 Դշ. »
26 Բշ. »
27 Ուր. »
28 Շր. »
29 Կր. »
30 Բշ. »

ՄԱՅԻՍ
1 Դշ. Դ. օր Յիւնիք
2 Դշ. »
3 Դշ. »
4 Ուր. »
5 Շր. »
6 Կր. »
7 Դշ. »
8 Դշ. »
9 Շր. »
10 Բշ. »
11 Ուր. »
12 Շր. »
13 Կր. »
14 Բշ. »
15 Դշ. »
16 Դշ. »
17 Բշ. »
18 Ուր. »
19 Շր. »
20 Կր. »
21 Դշ. »
22 Դշ. »
23 Դշ. »
24 Բշ. »
25 Ուր. »
26 Շր. »
27 Կր. »
28 Բշ. »
29 Դշ. »
30 Դշ. »
31 Բշ. »

ՅՈՒՆԻՍ
1 Ուր. Պահք
2 Շր.
3 Կր.
4 Բշ.
5 Դշ.
6 Դշ. Պահք: պայծառ օդ
7 Բշ.
8 Ուր.
9 Շր. Արեւմտիկ
10 Կր. Վարանիք
11 Բշ. Պահք և անձրև
12 Դշ. »
13 Դշ. »
14 Բշ. »
15 Ուր. »
16 Շր. »
17 Կր. »
18 Բշ. »
19 Դշ. »
20 Դշ. »
21 Բշ. »
22 Ուր. »
23 Շր. »
24 Կր. »
25 Բշ. »
26 Դշ. »
27 Դշ. »
28 Դշ. »
29 Ուր. »
30 Շր. »

ՅՈՒՆԻՍ
1 Կր. »
2 Բշ. Յիւնիք և անձրև
3 Դշ. Պահք և անձրև
4 Դշ. »
5 Բշ. »
6 Ուր. »
7 Շր. Ս. Դիւնաքիւր և անձրև
8 Կր. Վարանիք
9 Բշ.
10 Դշ. Դիւնաքիւր և անձրև
11 Դշ. Պահք
12 Բշ. Վարանիք
13 Ուր. Պահք
14 Շր. Տրիփոն և անձրև
15 Կր. Վարանիք
16 Բշ.
17 Դշ. Վարանիք
18 Դշ. Պահք
19 Բշ. Վարանիք
20 Ուր. Պահք
21 Շր. 12 տար. և անձրև
22 Կր. »
23 Բշ. Պահք
24 Դշ. »
25 Դշ. »
26 Բշ. »
27 Ուր. »
28 Շր. »
29 Կր. »
30 Բշ. »
31 Դշ. »

ՕԳՈՍՏՈՍ
1 Դշ. Պահք
2 Բշ. Վարանիք
3 Ուր. Պահք
4 Շր. Վարանիք
5 Կր. »
6 Բշ. Պահք
7 Դշ. »
8 Դշ. »
9 Բշ. »
10 Ուր. »
11 Շր. »
12 Կր. »
13 Բշ. »
14 Դշ. »
15 Դշ. »
16 Բշ. »
17 Ուր. »
18 Շր. »
19 Կր. »
20 Բշ. »
21 Դշ. »
22 Դշ. »
23 Բշ. »
24 Ուր. »
25 Շր. »
26 Կր. »
27 Բշ. »
28 Դշ. »
29 Դշ. »
30 Բշ. »
31 Ուր. »

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
1 Շր. Նիւնիք 317 Վարանիք
2 Կր. »
3 Բշ. »
4 Շր. »
5 Դշ. »
6 Բշ. »
7 Ուր. »
8 Շր. »
9 Կր. »
10 Բշ. »
11 Դշ. »
12 Դշ. »
13 Բշ. »
14 Ուր. »
15 Շր. »
16 Կր. »
17 Բշ. »
18 Դշ. »
19 Դշ. »
20 Բշ. »
21 Ուր. »
22 Շր. »
23 Կր. »
24 Բշ. »
25 Դշ. »
26 Դշ. »
27 Բշ. »
28 Ուր. »
29 Շր. »
30 Կր. »
31 Բշ. »

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ
1 Բշ. պարզ և անձրև
2 Դշ. »
3 Դշ. Պահք
4 Բշ. Վարանիք
5 Ուր. Պահք
6 Շր. »
7 Կր. »
8 Բշ. »
9 Դշ. »
10 Դշ. »
11 Բշ. »
12 Ուր. »
13 Շր. »
14 Կր. »
15 Բշ. »
16 Դշ. »
17 Դշ. »
18 Բշ. »
19 Ուր. »
20 Շր. »
21 Կր. »
22 Բշ. »
23 Դշ. »
24 Դշ. »
25 Բշ. »
26 Ուր. »
27 Շր. »
28 Կր. »
29 Բշ. »
30 Դշ. »
31 Դշ. »

ՆՈՅԵՄԲԵՐ
1 Բշ. Յիւնիք և անձրև
2 Ուր. Պահք
3 Շր. »
4 Կր. »
5 Բշ. »
6 Դշ. »
7 Դշ. »
8 Բշ. »
9 Ուր. »
10 Շր. »
11 Կր. »
12 Բշ. »
13 Դշ. »
14 Դշ. »
15 Բշ. »
16 Ուր. »
17 Շր. »
18 Կր. »
19 Բշ. »
20 Դշ. »
21 Դշ. »
22 Բշ. »
23 Ուր. »
24 Դշ. »
25 Դշ. »
26 Բշ. »
27 Դշ. »
28 Դշ. »
29 Բշ. »
30 Ուր. »
31 Բշ. »

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
1 Շր. »
2 Կր. »
3 Բշ. »
4 Դշ. »
5 Դշ. »
6 Բշ. »
7 Ուր. »
8 Շր. »
9 Կր. »
10 Բշ. »
11 Դշ. »
12 Դշ. »
13 Բշ. »
14 Ուր. »
15 Շր. »
16 Կր. »
17 Բշ. »
18 Դշ. »
19 Դշ. »
20 Բշ. »
21 Ուր. »
22 Շր. »
23 Կր. »
24 Բշ. »
25 Դշ. »
26 Դշ. »
27 Դշ. »
28 Ուր. »
29 Շր. »
30 Կր. »
31 Բշ. »

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

100

101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200